

Bryssel den 11 maj 2026
(OR. en)

9081/26

Interinstitutionellt ärende:
2026/0101 (NLE)

JAI 549
COPEN 167
CYBER 215
ENFOPOL 164
TELECOM 223
EJUSTICE 23
MI 449
DATAPROTECT 149

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	8 maj 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 186 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om fastställandet av kriterierna och förfarandet för fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Europarådet vad gäller tredje parters ansökningar om anslutning till Europarådets konvention om it-brottslighet (<i>Budapestkonventionen</i>)

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 186 final.

Bilaga: COM(2026) 186 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.5.2026
COM(2026) 186 final

2026/0101 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställandet av kriterierna och förfarandet för fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Europarådet vad gäller tredje parters ansökningar om anslutning till Europarådets konvention om it-brottslighet (*Budapestkonventionen*)

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vad gäller ansökningar om anslutning till Europarådets konvention om it-brottslighet (*Budapestkonventionen*) från stater som inte är medlemmar av Europarådet och som inte har deltagit i konventionens utarbetande i enlighet med artikel 37 i konventionen.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Budapestkonventionen

Budapestkonventionen (CETS 185) undertecknades den 23 november 2001 i Budapest i Ungern och trädde i kraft den 1 juli 2004. Samtliga medlemsstater i Europeiska unionen är fördragsslutande parter i denna konvention, utom Irland, som har undertecknat men ännu inte ratificerat konventionen. Förbindelserna mellan unionen och Europarådet grundar sig på 2007 års samarbetsmemorandum mellan Europarådet och Europeiska unionen¹. Unionen har observatörsstatus i kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY).

Budapestkonventionen innehåller 48 artiklar som föreskriver i) kriminalisering av relevanta gärningar – alltifrån olagligt intrång och data- och systemstörning till datorrelaterat bedrägeri och material med sexuella övergrepp mot barn, ii) processrättsliga befogenheter att utreda it-brottslighet och säkra elektroniska bevis i samband med brott samt iii) effektivt internationellt samarbete. Budapestkonventionen kompletteras av ett första tilläggsprotokoll om kriminalisering av gärningar av rasistisk och främlingsfientlig natur som begåtts med hjälp av ett datorsystem (CETS 189) och ett andra tilläggsprotokoll om utökat internationellt samarbete och utlämnande av elektroniska bevis (CETS 224).

2.2. Europarådets ministerkommitté och dess förberedande organ och kommittén för konventionen om it-brottslighet

Europarådets ministerkommitté är Europarådets lagstadgade beslutsfattande organ. Dess roll och uppgifter fastställs i detalj i kapitel IV i Europarådets stadga. Kommittén består av medlemsstaternas utrikesministrar. Europarådets ministerkommitté sammanträder en gång om året på ministernivå och varje vecka på delegatnivå (medlemsstaternas ständiga representanter vid Europarådet).

Europarådets ministerkommitté bistås av ett presidium och av undergrupper som träffas regelbundet för att ingående behandla vissa frågor innan beslut fattas. Undergrupperna är informella arbetsstrukturer för ledamöterna och har ingen beslutanderätt. De utarbetar beslut som ska antas i Europarådets ministerkommitté, i bästa fall utan debatt. Beslut rörande inbjudningar om anslutning till Budapestkonventionen utarbetas av GR-J (*Rapporteur Group on Legal Cooperation*, rapportörgruppen om rättsligt samarbete).

Kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) företräder parterna i Budapestkonventionen. I enlighet med artikel 46 i Budapestkonventionen syftar samråden med den kommittén till att underlätta den faktiska tillämpningen och genomförandet av Budapestkonventionen samt informationsutbyte och prövning av eventuella framtida ändringar.

¹ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/mou_2007_en.pdf

2.3. Den planerade akt av Europarådets ministerkommitté och kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) som har rättslig verkan i unionen

I enlighet med artikel 37.1 i Budapestkonventionen kan Europarådets ministerkommitté efter samråd med konventionsstaterna och med deras enhälliga samtycke genom kommittén för konventionen om it-brottslighet inbjuda en stat som inte är medlem av Europarådet och som inte har deltagit i konventionens utarbetande att ansluta sig till konventionen.

3. STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Det föreslås att den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i Europarådets ministerkommitté och dess förberedande organ samt i kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) vad gäller ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen fastställs genom en tvåstegsprocess. Det första steget är detta beslut, vars bilaga fastställer de vägledande principer och kriterier som bör tillämpas när, i ett andra steg, unionens ståndpunkt vad gäller ansökningar om anslutning från tredjestater läggs fram. I detta andra steg kommer kommissionen att lägga fram en detaljerad ståndpunkt avseende varje ansökan om anslutning från stater som inte är parter i Budapestkonventionen, i enlighet med de vägledande principer och kriterier som fastställs i bilagan till detta beslut. Kommissionen kommer att överlämna dessa detaljerade ståndpunkter till rådet för diskussion och godkännande i form av ett skriftligt dokument.

Unionen tillämpar för närvarande en sådan strategi i samband med vissa andra internationella organisationers interna beslutsförfaranden, framför allt i transportsektorn inom kontrollkommittén för hamnstatskontroll inom ramen för samförståndsavtalet om hamnstatskontroll (Paris MOU)² och Internationella civila luftfartsorganisationens råd³.

Kommissionen föreslår det ovan angivna förfarandet på grund av karaktären hos processen i Europarådet när det gäller ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen från stater som inte är medlemmar av Europarådet och som inte har deltagit i konventionens utarbetande i enlighet med artikel 37 i konventionen.

Framför allt får parterna i Budapestkonventionen enligt interna regler inom Europarådet normalt två månader på sig att göra invändningar mot en ansökan om anslutning till konventionen efter det att sekretariatet för kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) har vidarebefordrat ansökan till samtliga konventionsparter. Den mycket korta tidsperioden mellan den tidpunkt då konventionsstaterna mottar en ansökan om anslutning till Budapestkonventionen och den tidpunkt då de måste fatta ett beslut i frågan kan göra det svårt för rådet att i god tid utarbeta och anta ett beslut om unionens ståndpunkt i enlighet med artikel 218.9 i fördraget.

För att säkerställa enhetlighet i unionens ståndpunkt under hela processen bör den föreslagna tvåstegsprocessen tillämpas vid beslut rörande ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen i enlighet med artikel 37 i den konventionen.

² Rådets beslut (EU) 2016/381 av den 14 mars 2016 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar inom kontrollkommittén för hamnstatskontroll inom ramen för samförståndsavtalet om hamnstatskontroll (Paris MOU) (EUT L 72, 17.3.2016, s. 53).

³ Rådets beslut (EU) 2023/746 av den 28 mars 2023 om fastställande av kriterierna och förfarandet för fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Internationella civila luftfartsorganisationen vad gäller antagandet av, eller ändringar av, internationella standarder och rekommenderade metoder, och anmälan av avvikelser från antagna internationella standarder.

Det föreslås därför att rådet antar ett beslut på grundval av artikel 218.9 i EUF-fördraget för att fastställa den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vad gäller antagandet av sådana beslut.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i EUF-fördraget föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Artikel 218.9 i EUF-fördraget är tillämplig oberoende av om unionen är medlem i organet eller part i avtalet i fråga⁴.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de folkrättsliga regler som tillämpas på organet i fråga.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

De akter som ska antas av Europarådets ministerkommitté tillsammans med dess förberedande organ och kommittén för konventionen för it-brottslighet (T-CY) för Budapestkonventionen, dvs. beslut om inbjudan av stater som inte är medlemmar av Europarådet och som inte har deltagit i utarbetandet av Budapestkonventionen att ansluta sig till konventionen, utgör akter med rättslig verkan. Dessutom, och utan att det påverkar unionens befogenheter på andra områden som omfattas av Budapestkonventionen såsom kriminalisering av vissa typer av gärningar, i enlighet med bestämmelserna i artikel 23 i kapitel III (*Internationellt samarbete*) i Budapestkonventionen, ska parterna i största möjliga utsträckning samarbeta med varandra i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel för att utreda eller lagföra brott som är relaterade till datorsystem och datorbehandlingsbara uppgifter eller för insamling av bevis i elektronisk form om brott. Detta innebär en skyldighet för medlemsstaterna på områden som omfattas av unionens befogenheter.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar Budapestkonventionens institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget beror främst på syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelan kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelan.

⁴ Domstolens dom av den 7 oktober 2014 i mål C-399/12, Tyskland/rådet, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Den planerade akten har syften och beståndsdelar inom området straffrättsligt samarbete och när det gäller minimiregler rörande fastställande av brottsrekvisit och påföljder på området it-brottslighet.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artiklarna 82.1 och 83.1 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artiklarna 82.1 och 83.1 jämförda med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställandet av kriterierna och förfarandet för fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Europarådet vad gäller tredje parter ansökningar om anslutning till Europarådets konvention om it-brottslighet (*Budapestkonventionen*)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 82.1 och 83.1 jämförda med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Europarådets konvention om it-brottslighet (*Budapestkonventionen*) trädde i kraft den 1 juli 2004.
- (2) Samtliga EU-medlemsstater är medlemmar i Europarådet, och alla medlemsstater utom Irland är parter i Budapestkonventionen. Budapestkonventionen ger inte unionen möjlighet att bli part i konventionen.
- (3) I enlighet med artikel 37.1 i Budapestkonventionen kan Europarådets ministerkommitté efter samråd med konventionsstaterna och med deras enhälliga samtycke inbjuda en stat som inte är medlem av Europarådet och som inte har deltagit i konventionens utarbetande att ansluta sig till konventionen.
- (4) I enlighet med det förfarande som Europarådet följer bör samråd ske med parterna i Budapestkonventionen i samband med beslut rörande ansökningar om anslutning till konventionen. Parternas enhälliga samtycke bör erhållas genom kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) innan ministerkommittén fattar beslut om dessa frågor. De beslut som fattas av Europarådets ministerkommitté utarbetas av ett förberedande organ som kallas GR-J (*Rapporteur Group on Legal Cooperation*). För att till fullo inbegripa parter som inte är medlemmar av Europarådet i förfarandet rörande andra staters anslutning till Budapestkonventionen är det praxis att parterna i Budapestkonventionen uppmanas att göra eventuella invändningar mot eller ta upp frågor som rör beslut beträffande ansökningar om anslutning i samband med samrådet mellan parterna. Europarådets ministerkommitté godkänner därefter sådana beslut utan debatt om konsensus föreligger.
- (5) Enligt detta förfarande kan varje stat som är part i Budapestkonventionen göra invändningar mot en ansökan om anslutning till konventionen och därigenom i praktiken hindra en ansökande stat från att ansluta sig till Budapestkonventionen. Skälen till att en invändning görs behöver inte förklaras.
- (6) Enligt informella interna regler inom Europarådet får parterna i Budapestkonventionen normalt två månader på sig att göra invändningar mot en ansökan om anslutning till konventionen efter det att sekretariatet för kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) har vidarebefordrat ansökan till samtliga parter. Den mycket korta

tidsperioden mellan den tidpunkt då konventionsstaterna mottar en ansökan om anslutning till Budapestkonventionen och den tidpunkt då de måste fatta ett beslut i frågan kan göra det svårt för rådet att i god tid utarbeta och anta ett beslut om unionens ståndpunkt i enlighet med artikel 218.9 i fördraget.

- (7) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i Europarådets ministerkommitté och kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) när det gäller ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen, eftersom konventionen innehåller frågor som omfattas av unionens befogenhet.
- (8) Mot bakgrund av den korta tid som finns tillgänglig mellan mottagandet av en ansökan om anslutning och det beslut som ska fattas om denna ansökan av Europarådets ministerråd och kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) bör man införa ett effektivt förfarande och fastställa de mål och kriterier som bör tillämpas i syfte att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar när det gäller ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen, utan att det påverkar medlemsstaternas rättigheter och skyldigheter i egenskap av parter i Budapestkonventionen.
- (9) Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar bör grunda sig på ett dokument som kommissionen bör förelägga rådet i god tid för diskussion och godkännande. Kommissionen bör utarbeta detta dokument på grundval av de mål och kriterier som anges i bilagan och bör beakta det material som tillhandahålls av Europarådet samt i tillämpliga fall den information som tillhandahålls av Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust).
- (10) Kommissionen bör börja utarbeta detta dokument så snart sekretariatet för kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) har bekräftat att en ansökan om anslutning har mottagits, för att möjliggöra eventuella samråd i rådet. Kommissionens dokument bör ange om medlemsstaterna, på unionens vägnar, uppmanas att stödja eller invända mot en ansökan om anslutning från en stat som inte är part i Budapestkonventionen, och därmed uttrycka en ståndpunkt om huruvida Europarådet får sända en inbjudan om anslutning till Budapestkonventionen till den staten, och bör lämnas in i god tid för att möjliggöra diskussion och godkännande. Rådet bör på grundval av kommissionens dokument fastställa unionens ståndpunkt vad gäller ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen.
- (11) Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vad gäller ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen bör av de medlemsstater i unionen som är parter i Budapestkonventionen, och som agerar samfällt i unionens intresse, uttryckas i kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY), och av de medlemsstater i unionen som är medlemmar i Europarådet, och som agerar samfällt i unionens intresse, uttryckas i Europarådets ministerkommitté och dess förberedande organ.
- (12) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (13) [I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland [genom en skrivelse av den ...] meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta beslut.] ELLER

[I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.]

- (14) Detta beslut påverkar inte rådets möjlighet att på förslag av kommissionen anta beslut på grundval av artikel 218.9 i EUF-fördraget om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i Europarådet, särskilt på områden som inte omfattas av detta beslut, inbegripet där unionens delade befogenhet ännu inte har utövats.
- (15) Vid genomförandet av detta beslut bör medlemsstaterna och kommissionen ha ett nära samarbete i enlighet med sin skyldighet till lojalt samarbete.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) och i Europarådets ministerkommitté och dess förberedande organ när dessa organ ska anta beslut rörande ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen från stater som ännu inte är parter i den konventionen ska fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 2 i detta beslut och i enlighet med de mål och kriterier som anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

1. När samråd sker med kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) i enlighet med artikel 37 i Budapestkonventionen i samband med att Europarådets ministerkommitté antar ett beslut rörande staters ansökningar om anslutning till Budapestkonventionen i enlighet med artikel 1 ska kommissionen i god tid innan samrådet avslutas för diskussion och godkännande förelägga rådet ett dokument med det utkast till ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i enlighet med artikel 1.

2. Dokument som kommissionen förelägger rådet i enlighet med punkt 1 ska ha utarbetats på grundval av de mål och kriterier som anges i bilagan till detta beslut och beakta all relevant information och allt relevant material som tillhandahålls av Europarådet inför överläggningarna samt i tillämpliga fall den information som tillhandahålls av Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust).

3. Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i enlighet med artikel 1 ska av de medlemsstater i unionen som är parter i Budapestkonventionen, och som agerar samfällt i unionens intresse, uttryckas i kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY), och av de medlemsstater i unionen som är medlemmar i Europarådet, och som agerar samfällt i unionens intresse, uttryckas i Europarådets ministerkommitté och dess förberedande organ.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande